

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnäisten esikannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka eläetä 1ne Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:nen ja Duane katu-
jen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumaita kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta liialta.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN

1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America, Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co. Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One yer \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c
ADDRESS:

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelotilaukset osottaa seuraavaa:

UUSIA.....	74
UUDISTUKSIA.....	17
KATKENNUKSET.....	100

KAHVI-JUTTUJA

Nyt en puhu mitään tilauksista. Näettepäähän sen tuolta tilaajaluetelosta, mitä sitä on viikon varrella toimitettu.

Nyt sen sijaan puhutaan vaaleista. Puolueemme äänimäärä presidentin vaaleissa ei kohonnut niin korkealle, kuin mitä muutamat meistä odottivat (allekirjoittanutta ei nämä vaalit kyllä lainkaan hämmästyttäneet), vaikkakin sen sijaan puolueemme äänimäärä paikallisissa vaaleissa kasvoi huomattavasti monessa paikassa.

Kovin moni, sellaisistakin, jotka lukevat itsensä sosialistien joukkoon, erehtyi äänestämään "hyvää miestä" presidentiksi.

Kovin kömpelöön ja epäjohtonmukaiseen asemaan panee itsensä se henkilö, joka väittää olevansa sosialisti ja sitten menee ja äänestää joltain "hyvää miestä". Saotantane, että onko se sen kummempi kuin sellainen ammattiliitonisti, joka äänestää "hyvää mieheä". Onpa niinkin. Näillä kahdella on yhtä suuri ero kuin yöllä ja päivällä. Ammattiliitonistin takkiikka on ollut ja on suurimmaksi osaksi vieläkin se, että he eivät "sekaannu poliittikkaan" vaan äänestävät vain "hyvää mieheä" ja "työväen ystäviä" puolueeseen katsomatta. Siksi-pä he voivat pitää sosialistipuolueen ehdokasta, jos hän varsinkin sattuu olemaan myöskin unionin "hyvä" ja suotavaa olisi, että meillä olisi niitä "hyviä miehiä" joka paikassa ja sellaisia, että he saisivat järjestyneen työväen kannatuksen kaikkialla ja samalla olisivat järkähtämättömiä puolueemme periaatteiden ja menettelytapojen edustajia. Äänestäessään meidän ehdokkaitamme ensin vaan "hyvinä miehinä" oppivat nämä työläiset ajanoloon äänestämään, ei miehiä miehinä, olivatpa he kuinka hyvästä tabanasta, mutta vissejä luokalleme edullisia periaatteita. Sitä parempi työväenluokalle, mitä useampi sosialistipuolueen ehdokas saa kannatuksen järjestyneeltä työväeltä vaikkapa vaan "hyvinä miehenä".

Mutta sosialisti, joka äänestää joltain "hyvää miestä" eikä halua "heitellä ääntänsä hukkaan" äänestämällä sosialistipuolueen ehdokkaita, on todellakin sellainen olo, jolle ei vielä nykypäivän sanavarastossa nimeä löydy. Hän on olo, joka vaihtaa periaatteet, johonkin sattuman varassa olevaan "hyvään mieheen". Hänellä

Lasten näytelmät

Meillä on sosialistista lasten näytelmäkirjallisuutta vielä kovin vähän jo nykyiseen kysyntään verraten ja se kysyntä yhä kasvava sikäli kun ihanneliittojen ja sunnuntaioulujumme toiminta kasvaa.

Toverittaren lasten julkaisut m.m. tarjoavat apua tämän tarpeen tyydyttämiseksi. Nytkin on ensi Lasten Joulussa kolme pientä lasten näytelmää ja kaikki joulunäytelmiä.

Joulukuusta etsimässä, on hyvin lyhykänen mutta paljosisältöinen kuvaelma tai vuorokeskustelu kahdelle pienelle lapselle, tytölle ja pojalle. Lasten Joulun kansilehdessä esitetään kuva, jonka mukaan voi näyttämön järjestää tätä pikkua kuvaelmaa esitettäväksi. Se on Klaudie Parkosen kirjottama, jonka edelliset lastennäytelmät ovat hyvin yleisöä tyydyttäneet. M.m. on tässä Lasten Joulussa kuva hänen viime Lasten Joulussa julkastusta kuvaelmastaan "Köyhän Lapsi", näytelty Norwoodissa, Mass.

Sitten on tämän vuotisessa Lasten Joulussa kaksi pikkua näytelmää isommille lapsille. Ne ovat Joulupukki lakossa ja Joulupukki vararikossa. Kumpikin

ei ole vähääkään johdonmukaisuutta ja käytännöllisyyttä ei senkään vertaa. Hän ei tajua sitä, että nuo "hyvät miehet" porvaripuolueitten ehdokaina eivät voi pysyä hyvinä, jos me äänestämme sitä puoluetta, jota he edustavat, vaikkakin he persoonallisesti olisivat kuinka hyviä. "Hyvän miehen" on tehtävä sitä mitä hänet laitetaan tekemään. Muuta jos me sosialistit pysyimme puolueena ja luokkana järkähtämättä vaatimuksissamme, niin voimme me pakottaa toiset puolueet reformeihin ja ennenkuin me olemme mitään suoranaista voittoa voittaneet. Se voima se oli joka Mutta, jos me hellittämme aseteiki Wilsonistakin "hyvän miehen" maamme niin paljon, että lähдемme juoksemaan noiden "hyvien miesten" perässä, niin silloin he voivat hyvällä syyllä lakata olemasta hyviä miehiä, kun siihen ei ole mitään pakkoa. Päinvastoin pakottaa kapitalistinen valta mahti hänet tulemaan jälleen paikaksi miehiksi, koskapa ei ole mitään jyrkkää järjestynyttä voimaa sitä pahuutta vastustamassa.

Sinä se on se ero äänestyksen ja äänestyksen välillä ja äänestäjän ja äänestäjän välillä.

Eräs näppärän näköinen nainen kulki keräämässä apua nälänhädässä oleville armeialaisille, jotka ovat sodan jälkeihin joutuneet siellä Euroopassa. Annoin hänelle nikkenin ja kysäsin, että mitäs te ajotte tehdä tuhansien näikkää näkevien hyväksi tässä maassa.

"Siellä on sota. Täällä ei ole sota, joten täällä heillä on parempi senssi."

"Mutta missä se heidän senssinä on? Eipä se näytä heitä paljoakaan hyödyttävän. Ruokatavarat ja kaikki muukin näyttää menevän sinne Eurooppaan."

"Jaa, te kai äänestitte Wilsonia. Jos olisitte äänestäneet Hugesia, niin olisi kaikki ollut allright!"

"En äänestänyt Wilsonia enkä Hugesia."

"Ette siis äänestäneet lainkaan?"

"Äänestin tietysti."

"Hanleyä?"

"En."

"Oh, te olette sosialisti. Minä olen sosialisti myöskin. Sosialistit ovat allright!"

Hän meni ja minä jäin ihmettelemään.

Eräänä aamuna aikaiseen tuli oveleni vanha tutseva repaleisin puettu ukko kauppaamaan neuloja ja kengän

kappale samalla, kun ne ovat mieluiset lapsille, ovat hyviä agitatsioonikappaleita vanhempienkin ihmisten katseltaviksi.

Kaikki nämä kolme näytelmää saa viidellätoista sentillä, niiden lisäksi vielä joukko kertomuksia ja runoja, kaikki opettavaista ja huvittavaista lukemista, kun tilaa Lasten Joulun 1916.

Lähetäkää tilauksenne viivyttelemättä. Norwoodin, Mass., s. s. osasto on taas tänä vuonna päättänyt tilata Lasten Joulun kaikille lapsille. Seuratkaapas norwoodilaisten esimerkkiä. Tehkää päätöksenne aikaseen ja kiiruhtakaa tilauksenne.

Naisten toiminnasta

COBALT, ONT., CAN.

Talvi tekee tuloaan täälläkin. On jo useat kerrat satanut lunta. Vaan on aina sulanut pois, että rapaa on riittämään saakka. Kyllä tämäkin talvi tuo kärsimyksiä ja kurjuutta meille työläisille, sillä joka päivä kallistuvat elinkustannukset eikä palkat silti yhtään kohoa. Siksi on vaan pakko kiristää nälkävyötä tiukempaan ja se jo ennestään on hyvin tiukassa. Samaten polttoaineet kallistuvat myös hirmuisesti, että meidän työläisten on pakko polttoainela-

nauhoja. Se oli edellä vaalien. Tein kauppoja vähän ja juttelin hänen kanssaan. Sanoi kerran olleensa miltei rikas, niin että voi lahjoitellakin maapalasia toisille ja nyt -

"Ettekö näe, että vika on johdossa, kun asiat näin ovat?"

"Jaa, kyllä minä olen monta kertaa äänestänyt republikaaneja eläessäni, mutta nyt tällä kertaa minä äänestän tätä miestä, joka meillä nyt on ohjaksissa", vakuutti ukko.

"Mutta", väkäsin minä, "jos presidentti Wilson olisi niin hyvä kuin hänen kehuutaan olevan ja jos demokraattipuolue on allright, niin minkä tähden te sitten kauppaatte kengän-

nauhoja, kulkielin kuin kerjäläinen ovelta ovelle, ja tiedätte sen omasta kokemuksestanne, että suurin osa ihmisistä ei lainkaan tykkää teidän kaltaistainne kaupustelihoista. Mikä häpeä, että teidän, joka elämässänne olette tehneet jo siksi paljon, että olisitte oikeutettu elämään kunnioitetuna ihmisenä vielä vanhoilla päivillännekin, täytyy nyt kulkea halvaksittuna kerjäläisenä ovelta ovelle."

Ja sitten minä kerroin hänelle mitä me sosialistit tahdomme ja ajomme tehdä kun pääsemme valtaan.

"Niin, se on oikein, niin se pitäisi olla," sanoi ukko ja lisäsi: "Minäkin olen sosialisti."

Ja hetken vielä juteltuamme lähti ukko matkaansa iltoin, että oli saanut kahdenkymmenen sentin kaupat, kyynleet silmissään ja Wilsonin nappi repaleisen iäkaisen takkinsa rinnassa.

Ja minä jäin ihmettelemään.

"Tahtoisin onnitella jokaista naista" sanoi mieheni, kun puhelimme siitä kuinka monessa valtiossa on kieltolaki äänestetty voimaan ja kun täällä Oregonissa äänestettiin kumoon olut-tehtailijain aikomus saada lupa keittää olutta.

Ja mikä oli se voima, joka vei "kuivan" voitton? Minä kerron erään esimerkin, josta saapi jonkunlaisen käsityksen siitä voimasta, joka tämän kieltolakiilikeen vahvin tuki on.

Hän on vanha mummo seitsemän-ellä kymmenettä ikävuodella. Ei hän paljon poliittikasta tiedä. Ensikertaa hän äänesti viime vaaleissa. Sen hän tietää. Sen hän tietää, että sillä ei ole väliä pääseekö republikaanipuolue tai demokraattipuolue valtaan. Se asia oli hänelle aivan samantekevä. Mutta puhuttakoon viinoista ja kieltolajista, niin siihen asiaan on hän koko sydämeiltään kiintynyt.

den puutteessa värjötellä vilussa aina viattomista lapsista saakka, sillä ei meidän asunnot ole likimainkaan niin laitettu, että niissä vähillä poltto-aineilla pärjää.

Osaston homma on täällä näin talven tullen vilkastumaan päin. Kappaleita esitetään harva se viikko. Tämän kunn 26 p:nä esitetään "Murto-varkaus", joka esitetäänkin ensi kertaa Cobaltissa, joten ei kukaan varmaan jää pois "Tarmo"-laailta.

Osastollamme on myös voimisteluseura, johon kuuluu myös naisia. Siis pian saatte nähdä voimisteluseuramme esiintyvän.

Ompeluseura on jo useamman aikaa nukkunut sikeää unta. Saapa nähdä, herättääkö sitä ollenkaan ylös tämän talven aikana, sillä siltä lään olisi hyötyä osastolle ja meille naisille, sillä juuri ompeluseuran kokouksissa me voisimme itseämme kehittää. Harjoitellaan käyttämään puheenvuoroja, sillä me naiset tahdomme osaston varsinaisissa kokouksissa olla niin kovin tuppisuita ja kyllä se meidänkin, naiset, olisi jo aika suomme aikaista puhumaan ja itse ajattelemaan.

Ja teitä, Cobaltin naiset, kehotan jokaista tilaamaan Toverittaren, sillä se on lehti, joka pitäisi tulla jokaiselle naiselle, sillä siinä on opittavaa nuorille ja vanhoille.

Ja kirjeenvaihtajalle muistutan, että edes yhden kerran pitkän vuoden aikana ottaa kynän käteensä ja antaa tietää, että eletään sitä täälläkin, eikä olisi vaan nimellisesti kirjeenvaihtaja.

NAIML

"Minunkin mieheni eläisi vielä tänäkin päivänä, jos ei viinoja olisi ollut," sanoo hän kyynelisinä ja katonaisiin sanoihin. Hänen äänessään, kärsineissä kasvoissaan, hänen koko olemossaan tuota sanoessaan kasvatu kaikkii ne miljoonen vaimojen kärsimykset, mitä heidän täytyy kärsiä väkijoumilla taipuvan työmiehen vaimona. Nämä naiset kyllä osaavat äänestää kieltolain puolesta. Ei mikään agitatiooni saa heitä mieltä muuttamaan.

Ja vielä kerran nämä naiset tulevat kokemuksesta huomaamaan, että ei se ole yksistään viina, joka työllis-perheissä kurjuutta ja köyhyyttä tuottaa, sillä köyhyys tulee monesti muutoinkin. Ja silloin kun he näkevät tämän totuuden, niin tufee heistä yhtä järkähtämättömiä köyhyyden vihollisia ja silloin he osaavat äänestää sosialistipuolueen voimaan, eikä mikään agitatiooni, ei mikään "hyvä mies" syötti saa heitä päätökseltään luopumaan ja lähtemään syrjäteille.

Montanasta valittiin nainen kongressiin. Hän varmaankin ompelee koruompeluksia kongressin istuntosalissa sillä aikaa kun miespuoliset jäsenet purevat tupakkaa.

"Menen Washingtoniin edustamaan lännen naisia ja lapsia", kerrotaan hänen sanoneen haastattelijalle. "Toimimaan 8-tuntia työpäivän puolesta naisille ja että heille maksettaisiin samanlainen palkka kuin miehillekin samanlaisesta työstä."

Seis! Usäksi aikoo neiti Rankin taistella naisten äänioikeuskäsityksen puolesta kongressissa ja lapsityölaki- en laajentamiseksi sekä äitien eläkelakien ja yleisten koululakien laajentamisen puolesta.

Saamme nähdä mitä hän tekee. Mahdollisesti hän tekee tai ainakin koettaa tehdä enemmän kuin moni saman puolueen miesedustaja kongressissa tekee.

Milloinkahan me sosialistit lähettämme naisia kongressiin? Tulkoon pian se päivä.

Minkäkö tähden ei viime numerossa ollut "kahvijuttuja?" Asia näköis on niin, että sunnuntai-aamuna, juuri kuin ajoin jutella juttujani, soi ovikello ja sieltä tulivat tämän Toverittaren bisesnanageri ja joutokunnan jäsen Altman ja minun juttuni jäivät juttelematta, kun meillä oli paljon tärkeämpiä asia keskusteltavana. Se oli tämän Toverittaren